

## БЕНЧМАРКІНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВА

Господарська діяльність вітчизняних підприємств у сучасній ринковій економіці України прямо пов'язана з певним рівнем ризику. Причинами виникнення ризику є насамперед зростання конкуренції, яка змушує підприємства застосовувати різні методи та інструменти управління, які дозволять оцінювати ефективність роботи підприємства на різних рівнях бізнес-процесів, забезпечувати стабільний рівень конкурентоспроможності, оптимізувати господарську діяльність та впроваджувати інновації. Одним із таких дієвих інструментів управління є бенчмаркінг, який все частіше застосовують для підвищення ефективності системи управлінського обліку на підприємстві.

Бенчмаркінг – це процес пошуку стандартного чи еталонного економічно ефективнішого підприємства-конкурента з метою порівняння із власним та переймання у нього найкращих методів роботи [1]. З позиції практичного застосування в управлінському обліку бенчмаркінг можна визначити, як систематичну і безперервну оцінку процесів, практик і методологій обліку компанії, порівняння їх з компаніями-лідерами з метою отримання інформації та прийняття рішень, задля удосконалення власної діяльності, що включає різні сегменти фінансового та управлінського обліку.

Об'єктами бенчмаркінгу можуть бути: методи, процеси, технології, якісні параметри продукції, показники фінансово-господарської діяльності підприємств (структурних підрозділів). Досліджуючи виробничі процеси, методи чи технології виробництва і збуту продукції, головну увагу приділяють пошуку резервів зниження витрат виробництва та підвищенню конкурентоспроможності продукції.

Значна поширеність бенчмаркінгу в світовій практиці пояснюється тим, що на його основі можна досить швидко і з невеликими витратами удосконалювати бізнес-процеси, а це, в свою чергу, є основною складовою управлінського обліку на підприємстві. Важливе значення в бенчмаркінгу відіграє не лише зовнішнє інформаційне забезпечення (дані конкурентів), а й внутрішнє, яке формується саме в управлінському обліку, так як дані фінансового обліку не несуть в собі такого роду інформаційного забезпечення.

Використання бенчмаркінгу в системі управлінського обліку підприємства насамперед дозволяє: подивитись підприємству на себе з боку; об'єктивно проаналізувати свої сильні і слабкі сторони; вивчати підприємства, які є галузевими лідерами, визначитися зі стратегічними орієнтирами для ліквідації відставання та виходу на провідні позиції; сформувати нові ідеї як у виробничій сфері, так і в сфері збуту; регулярно «тримати руку на пульсі» конкурентів, діяти активно та приймати ефективні управлінські рішення; володіти альтернативою традиційного стратегічного планування від досягнутого; застосовувати поточне планування (бюджетування) на основі переваг конкурентів та власних недоліків.

Виходячи з різних завдань бенчмаркінгу, можна виділити кілька його видів [2]:

- внутрішній – при якому зіставляється практика і діяльність аналогічних підрозділів в рамках однієї організації;
- конкурентний – при якому зіставляється практика і діяльність даної компанії з практикою і діяльністю її конкурентів;
- галузевий (функціональний) – при якому оцінюється місце компанії в даній галузі або функціональна область по декількох галузях.

Значення бенчмаркінгу в системі управління підприємства, на нашу думку, визначається виходячи з можливості використання результатів його здійснення для прийняття ефективних управлінських рішень з конкретних питань. В ході розробки програми запровадження бенчмаркінгу важливо сформулювати конкретні завдання, для того, щоб результативність самого бенчмаркінгу можна було б визначити рівнем використання його результатів системою управління в цілому і по окремих напрямках.

Таким чином, бенчмаркінг при створенні і функціонуванні системи управлінського обліку відіграє безумовно важливу роль і сприяє, як підвищенню ефективності системи управлінського обліку, так і зміцненню конкурентних позицій самого підприємства в умовах ринкової економіки.

1. Осадча Н.М. Використання бенчмаркінгу в системі управлінського обліку / Н.М.Осадча // *Хімічна технологія: наука, економіка та виробництво: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Шостка, 23-25 листопада 2016 року.* - Суми: СумДУ, 2016. - С. 212-216.

2. Герасимчук Л.М. Бенчмаркінг на підприємстві в умовах глобалізації / Л.М. Герасимчук, Л.С. Паньковська // *Вісник Хмельницького національного університету.* – 2011. – № 3. – Т.3. – С. 99–103.

## ОЦІНЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОГО РИЗИКУ: ЕТАПИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Опираючись на статистичні дані, щодо зростання попиту на аудиторські послуги протягом 2015-2018 років, можна впевнено стверджувати, що тематика оцінювання аудиторського ризику є досить актуальною. Звертаємо увагу на те, що аудиторській діяльності, як і будь-якому виду підприємницької діяльності, притаманні певні специфічні ризики, управління якими необхідно оптимізувати. З метою попередження